Őserdő Erdőrezervátum

ER-60 (HU)
Őserdő Erdőrezervátum (Bükk)
magterület: 59.3 ha; *védőzóna:* 316.0 ha; *összes terület:* 375.3 ha

magterület hrsz és erdőrészlet: Bélapátfalva 0140-ből 16A; Felsőtárkány 095-ből 76A; 0100-ból 76A, 77A; Szilvásvárad 0158-ból 78A, 78B; 0161-ből 75E
védőzóna hrsz és erdőrészlet: Bélapátfalva 0140-ből 15F, 15TN, 17A, 17B, 17C, 17TN, 17TI1, 17TI2; Felsőtárkány 095-ből 47A, 74A, 74B, 76C, 76D, 76E; 0100-ból 76B, 77B, 94B; Szilvásvárad 0158-ból 62E, 62G, 65B, 65C, 65D, 77C, 77D, 77E, 77F; 0159-ből 59A, 59B, 59TI2, 60A; 0160-ból 66D,

3/2000. (III. 24.) KöM rendelet a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén lévő egyes védett természeti területek erdőrezervátummá nyilvánításáról

Északi-középhegység
Egererdő Erdészeti Zrt.
Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
Célorientált kutatás (CK)

Történet

2021
Takács Rita és mtsai egy varázslatos természetfilmet készítenek az Őserdő világáról - Amiról a fák suttognak, Filmdzsungel

2016
A magterületet 2016-ban "Long Untouched Forest" természetességi kategóriába soroltuk Buchwald (2005) tipizálása szerint. Javaslatunk alapján bekerült a "Primary forests of Europe" adatbázisba (Sabatini et al. 2018) - Magyarországról a Kékes, Vár-hegy, Alsó-hegy, Szalafő, Vétyem, Kunpeszéri Tilos-erdő és Juhdöglő-völgy erdőrezervátumok mellett.

2008-2010 ALAPFELMÉRÉS
Király Géza és mtsai kitűzik az ERDŐ+h+á+l+ó-t, továbbá egyesfa felmérést készítenek 10cm átmérőtől (egy 2ha-os mintaterületen 5cm-től). Elkészül továbbá

a termőhelyfeltárás és talajtérképezés Bidló András és mtsai, valamint az ÚJCS és ANÖV alapfelmérés Mázsa Katalin és mtsai részéről.

2000-2004

'NAT-MAN Nature-based Management of Beech in Europe' project produced a series of working reports. Tibor Standovár and team-mates (ELTE) contributed, results of previous studies and new investigations were accomplished in Kékes Strict Forest Reserve, Őserdő SFR, and Alsó-hegy SFR.

1999

"Nagyon régóta (150 éve) nem kezelt 200 éves (fennsíki, montán) bükkös, változatos faállományszerkezettel és fejlődési fázisokkal. A terület egy részén öreg melegkedvelő tölgyes található. (A területen a növényevő nagyvad egyik csúcsragadozója: a hiúz is előfordul.)" ... *Horváth és Bölöni (2002) Az ER-ok kutatásszempontú besorolása és rövid jellemzése 1999-ben*

1942

Az első 25 hektárt a 19. század eleje tájékán vették ki a gazdálkodásból, majd Király Lajos erdőmérnök javaslatára Pallavicini őrgróf a teljes jelenlegi területet véglegesen kivonta a termelésből és a tudományos kutatás rendelkezésére bocsátotta (Wikipédia)

Besorolás 99: Célorientált kutatás (CK)

Fő eredmények

Takács Rita, Tisza Balázs, Barabás Béla, Simó Tamás, Tóth Zsolt Marcell (2021): Amiről a fák suttognak/ What the Trees Whisper About. Filmdzsungel Stúdió, Budapest

Király G. (2010): A faállomány-szerkezeti felmérésről, valamint az ezt előkészítő munkálatokról a Bükk-hegységben lévő Őserdő Erdőrezervátum "Ősbükkös" területén. Kutatási jelentés, Sopron - Vácrátót. ER Archívum (2010/D-005)

Bölöni J., Balázs B., Mázsa K. és Horváth F. (2009): A Bükki Őserdő (ER-60) aljnövényzeti felmérése. Kézirat, Vácrátót, ER Archívum (2009/D-011)

Király Géza (2009): Kutatási jelentés az E+R+D+Ő+H+Á+L+Ó tervezéséről, létesítéséről az Őserdő Erdőrezervátum "Ősbükkös"területén. Kézirat, Sopron

Bidló A., Heil B., Kovács G., Varga B. és Varga Zs. (2008-2010): Termőhelyfeltárás a Szilvásvárad községhatárban található bükki "Őserdő" erdőrezervátumban

(ER60). [Kutatási jelentés]. Kézirat, Sopron

Kenderes, K., Mihók, B. & Standovár, T. (2008): Thirty years of gap dynamics in a central european beech forest reserve. Forestry 81(1): 111-123.

Kenderes K. és Standovár T. (2007): Természetes lékek felújulásának vizsgálata a bükki Őserdő Erdőrezervátumban. Természetvédelmi Közlemények 13: 101-108.

Christensen, M., Hahn, K., Mountford, E.P., Ódor P., Standovár T., Rozenbergar, D., Diaci, J., Wijdeven, S., Meyer, P., Winter, S. & Vrska, T. (2005): Dead wood in European beech (Fagus sylvatica) forest reserves. Forest Ecology and Management 210:267-282

Czájlik, P., Kenderes, K. & Standovár, T. (2003): Report on Site-based Permanent plot, Second-phase and New Mapping Studies: Őserdö Forest Reserve. Nat-Man Project Working Report 52., p. 11.

Archived Working Reports of NAT-MAN project (2000-2004) - URL: http://www.flec.kvl.dk/natman/ ... not accessible

Válogatott publikációk

Összes publikáció

2023	Zoltán, László, Ferenc Szmorad, Tibor Standovár (2023): Heavy Ungulate Pressure behind the Disappearance of Regeneration in Hungarian Forests. Forests 2024, 1-15, 54.
2022	Kollár Tamás (2022): Bükk (Fagus sylvatica) állományok fatermési függvénye és táblája az ERTI tartamkísérleti hálózatának adatbázisa alapján. Erdészettudományi Közlemények 12(1-2): 5-29.
2022	Saláta Dénes, Takács Mátyás, Hüll László, Pető Ákos (2022): Közönséges bükk (Fagus sylvatica L.) növekedésének vizsgálata évgyűrűk alapján a Pápavár déli lejtőjén (Bakony) - előtanulmány. Tájökológiai Lapok 20(2): 59-81.
2022	Szigeti Ferenc Albert (2022): 10 különleges és látogatható erdőrezervátum Magyarországon. Turistamagazin 2022. október 2., 76-85.
2021	Takács Rita, Tisza Balázs, Barabás Béla, Simó Tamás, Tóth Zsolt Marcell (2021): Amiről a fák suttognak/ What the Trees Whisper About. Filmdzsungel Stúdió, Budapest, 1h:18m

2018	Sabatini, FM, S Burrascano, WS Keeton, C Levers, M Lindner, F Pötzschner, PJ Verkerk, J Bauhus, E Buchwald, O Chaskovsky, N Debaive, F Horváth, M Garbarino, N Grigoriadis, F Lombardi, IM Duarte, P Meyer, R Midteng, S Mikac, M Mikolas, R Motta, G Mozgeris, L Nunes, M Panayotov, P Ódor, A Ruete, B Simovski, J Stillhard, M Svoboda, J Szwagrzyk, O-P Tikkanen, R Volosyanchuk, T Vrska, TM Zlatanov, and T Kuemmerle (2018) Where are Europe's last primary forests? Diversity and Distributions 24(10): 1426-1439. doi:10.1111/ddi.12778
2018	Vandekerkhove, Kris, Margot Vanhellemont, Tomáš Vrška, Peter Meyer, Vath Tabaku, Arno Thomaes, Anja Leyman, Luc De Keersmaeker, Kris Verheyen (2018): Very large trees in a lowland old-growth beech (Fagus sylvatica L.) forest: Density, size, growth and spatial patterns in comparison to reference sites in Europe. Forest Ecology and Management 417: 1-17.
2016	Führer Ernő, Edelényi Márton, Jagodics Anikó, Jereb László, Horváth László, Kern Zoltán, Móring Andrea, Szabados Ildikó, Pödör Zoltán (2016): Az időjárás hatása egy időskorú bükkös évenkénti körlap-növekedésére. Erdészettudományi Közlemények 6(1):61-78.
2012	Papp Viktor és Siller Irén (2012): A Ganoderma cupreolaccatum (syn. G. pfeifferi) taxonómiai helyzete és magyarországi elterjedése - The Hungarian distribution and taxonomic status of Ganoderma cupreolaccatum (syn. G. pfeifferi). Poszterszekció 1. Gombarendszertan és ökológia - Poster session 1, Fungal systematics and ecology. Mikológiai Közlemények - Clusiana 51(1): 76-78.
2010	Jakucs E. (2010): Egyes magyarországi erdők ektomikorrhizái. [MTA doktori értekezés tézisei]. Mikológiai Közlemények 49(1-2): 167-175.
2010	Král, Kamil, Tomás Vrska, Libor Hort, Dusan Adam and Pavel Samonil (2010): Developmental phases in a temperate natural spruce-fir-beech forest: determination by supervised classification method. Eur J Forest Res 129: 339-351.
2009	Erős-Honti, Zs. & Jakucs, E. (2009): Characterization of beech ectomycorrhizae formed by species of the Pachyphloeus-Amylascus lineage. Mycorrhiza 19: 337-345.
2009	Erős-Honti Zs. (2009): Adatok a bükki "Őserdő" ektomikorrhiza-közösségéről. [Doktori (PhD) értekezés tézisei] Mikológiai Közlemények, Clusiana 48(2): 231-244.

2008	Erős-Honti, Zs., Kovács, M. G., Szedlay, Gy., Jakucs, E. (2008): Morphological and molecular characterization of Humaria and Genea ectomycorrhizae from Hungarian deciduous forests. Mycorrhiza 18: 133-143.
2008	Jakucs, E., Ganyec, Sz., Erős-Honti, Zs. (2008): "Fagirhiza asteromustrata" + Fagus sylvatica L. In: Agerer, R., Danielson, R.M., Egli, S., Ingleby, K., Luoma, D., Treu, R. (eds.): Descriptions of Ectomycorrhizae 9/10: 31-35.
2008	Kenderes, K., Mihók, B. & Standovár, T. (2008): Thirty years of gap dynamics in a central european beech forest reserve. Forestry 81(1): 111-123.
2008	Zboray Z. (2008): Az erdő növekedésének vizsgálata térinformatikai és fotogrammetriai módszerekkel karsztos mintaterületeken. In: Csorba P., Fazekas I. (szerk.): Tájkutatás - tájökológia, 375-380, Meridián Alapítvány, Debrecen
2007	Kenderes K. és Standovár T. (2007): Természetes lékek felújulásának vizsgálata a bükki Őserdő Erdőrezervátumban. Természetvédelmi Közlemények 13: 101-108.
2007	Mihók, B., Gálhidy, L., Kenderes, K. & Standovár, T. (2007): Gap regeneration patterns in a semi-natural beech forest stand in Hungary. Acta Silv. Lign. Hung. 3: 53-67.
2007	Zboray, Z., Tanács, E. & Bárány-Kevei, I. (2007): The accuracy and possible uses of a stand height map derived from a digital surface model. Proceedings of the ForestSat 2007 Conference (CD), Nov. 5-7 Montpellier, France
2006	Kenderes, K., Standovár, T., Timár, G., Molnár, G. & Pataki, Zs. (2006): Application of stereo aerial photographs to study natural gap dynamics in a beech forest. Proc. of the Workshop on 3D Remote Sensing in Forestry, 14-15th Feb 2006, Vienna pp. 348-352
2006	Kovács, M. G. & Jakucs, E. (2006): Morphological and molecular comparison of white truffle ectomycorrhizae. Mycorrhiza 16: 567-574.
2005	Christensen, M., Hahn, K., Mountford, E.P., Ódor P., Standovár T., Rozenbergar, D., Diaci, J., Wijdeven, S., Meyer, P., Winter, S. & Vrska, T. (2005): Dead wood in European beech (Fagus sylvatica) forest reserves. Forest Ecology and Management 210:267-282
2003	Siller I., Bratek Z. & Albert L. (2003): A Gyromitra parma (BREITENBACH & GEESTERANUS) KOTL. & POUZ., egy új tömlősgombafaj Magyarországról. Mikol. Közl. (Clusiana) 42 (1–2): 3–6.

2002	Horváth F. és Bölöni J. [összeállította] (2002): Az erdőrezervátumok kutatásszempontú besorolása és rövid jellemzése 1999-ben. In: Horváth és Borhidi [szerk.]: A hazai erdőrezervátum-kutatás célja, stratégiája és módszerei, TermészetBÚVÁR Kiadó, Bp, 276-287.
1981	Fehér Gizella és Orbán Sándor (1981): A Bükki "Őserdő" korhadó fáinak mohacönológiai vizsgálata; Fol. Hist.- Nat. Mus. Matr. 7.
1975	Izrael Gábor (1975): Legritkább nagyvadunk a muflon. Élet és Tudomány 30(23):1078-1083.

Válogatott kéziratok

Összes kézirat

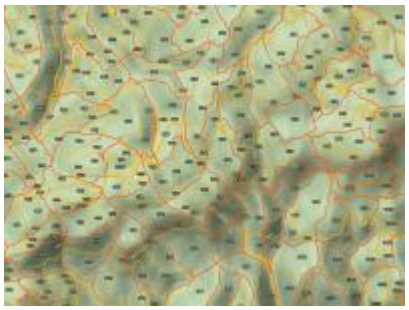
2010	Király G. (2010): A faállomány-szerkezeti felmérésről, valamint az ezt előkészítő munkálatokról a Bükk-hegységben lévő Őserdő Erdőrezervátum "Ősbükkös" területén. Kutatási jelentés, Sopron - Vácrátót. ER Archívum (2010/D-005)
2010	Mázsa K. [összeállította] (2010): Az Erdőrezervátum Program irányítása és koordinálása, 2009. évi felmérési feladatok (Zárójelentés). Kézirat, Vácrátót
2010	Bidló A., Heil B., Kovács G., Varga B. és Varga Zs. (2008-2010): Termőhelyfeltárás a Szilvásvárad községhatárban található bükki "Őserdő" erdőrezervátumban (ER60). [Kutatási jelentés]. Kézirat, Sopron
2009	Bölöni J., Balázs B., Mázsa K. és Horváth F. (2009): A Bükki Őserdő (ER-60) aljnövényzeti felmérése. Kézirat, Vácrátót, ER Archívum (2009/D-011)
2009	Erős-Honti Zs. (2009): Adatok a bükki "Őserdő" ektomikorrhiza-közösségéről. [Doktori (PhD) értekezés tézisei] Kézirat, Budapest
2009	Mázsa K. [összeállította] (2009): Az Erdőrezervátum Program szakmai irányítása és koordinálása, 2008. évi felmérési feladatok (Zárójelentés). Kézirat, Vácrátót. ER Archívum (2009/D-003)
2009	Heil B,Kovács G, Bidló A, Varga Zs, Stark M, Varga B, Farkas L: Laboratóriumi talajvizsgálatok az Őserdő Erdőrezervátum talajtani felméréséhez.ER Archívum 2009/D-013/1, 2, 3. Kézírat, Sopron, 2009.
2009	Mázsa K. [összeállította] (2009): Az Erdőrezervátum Program szakmai irányítása és koordinálása, 2008. évi felmérési feladatok. (Jelentés az Észak-Magyarországi KTVF és a Bükki NPI részére). Kézirat, Vácrátót
2009	Mázsa K. [összeállította] (2009): Az Erdőrezervátum Program irányítása és koordinálása, 2009. évi felmérési feladatok (Részjelentés). Kézirat, Vácrátót, ER Archívum (2009/D-006)

2008	Mázsa K. [összeállította] (2008): Az Erdőrezervátum Program szakmai irányítása és koordinálása, 2008. évi felmérési feladatok (Részjelentés). Kézirat, Vácrátót
2008	Király Géza (2009): Kutatási jelentés az E+R+D+Ő+H+Á+L+Ó tervezéséről, létesítéséről és állandósításáról a Bükk-hegységben lévő Őserdő Erdőrezervátum "Ősbükkös"területén. Kézirat, Sopron
2008	Bidló András, Heil Bálint, Kovács Gábor, Varga Bernadett és Varga Zsófia: Előzetes jelentés a Szilvásvárad községhatárban a "Bükki Őserdő" erdőrezervátumban (ER-60) végzett termőhelyfeltárásról; Kézirat, Sopron
2006	Páll-Gergely B. (2006): Holt fa hatása erdei csigafajok mennyiségi viszonyaira. Kézirat, Pécs
2005	Ódor P. (2005): Őserdő erdőrezervátum (ER-60) eseménykövetés. Kézirat, Budapest
2004	Siller I. (2004): Hazai montán bükkös erdőrezervátumok (Mátra: Kékes Észak, Bükk: Őserdő) nagygombái
2004	Archived Working Reports of NAT-MAN project (2000-2004) - URL: http://www.flec.kvl.dk/natman/ ... not accessible (September of 2022)
2003	Czájlik, P., Kenderes, K. & Standovár, T. (2003): Report on Site-based Permanent plot, Second-phase and New Mapping Studies: Őserdö Forest Reserve. Nat-Man Project Working Report 52., p. 11.
2003	Varga Zsuzsanna (2003): Az erdőrezervátumok helyzete a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén. Kézirat, Gödöllő
1998	Czájlik P. (1998): Őserdő erdőrezervátum (60) - Erdőrezervátumok 1998. évi szemlézése. Kézirat, Vácrátót
1997	Király G. (1997): Nagyterületi erdőleltározás digitális űrfelvételek felhasználásával
1994	FM Erdőrendezési Szolgálat (1994): Őserdő (60) - Erdőrezervátum terület és faállomány adatok. Kézirat, Budapest

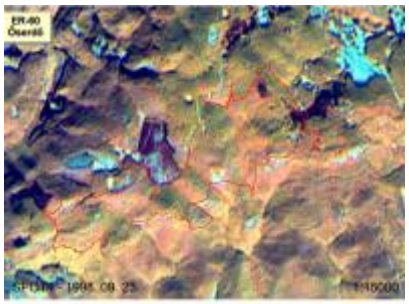
Válogatott térképek

Őserdő ER és környéke, NÉBIH EI - Google űrfelvétel
Őserdő Erdőrezervátum
NÉBIH EI - Google
2012
orto_60v.jpg

Őserdő ER és környéke, NÉBIH EI Erdőtérkép - Google TOPO
Őserdő Erdőrezervátum
NÉBIH EI - Google
2012
topo_60v.jpg

Őserdő ER, SPOT4 - FÖMI űrfotótérkép
Őserdő Erdőrezervátum
FÖMI (Eurimage)
1998
er60_30.JPG

Térképek - link
Őserdő ER (Google Maps)